

Mål og retningslinjer for viltforvaltningen Eidskog kommune

foto: Svein H. Stenslet 1980

Innhold

1. HOVEDMÅL FOR VILTFORVALTNINGEN I EIDSKOG KOMMUNE	3
1.1. MÅL FOR EN BÆREKRAFTIG FORVALTNING.....	3
1.2. MÅL FOR ORGANISERING AV JAKT.....	3
1.3. MÅL FOR NÆRING/REKREASJON.....	3
2. LOVER OG FORSKRIFTER	3
2.1. VILTLOVEN (LOV 1981-05-29 NR.38)	3
2.2. FORSKRIFT OM FORVALTNING AV HJORTEVILT OG BEVER (FOR 2002-03-22 NR.151) ...	4
2.3. FORSKRIFT OM UTØVELSE AV JAKT OG FANGST.....	4
3. FORVALTNING AV HJORTEVILT OG BEVER	4
3.1. ELG	4
3.1.1. <i>Valdets ansvar</i>	6
3.2. RÅDYR.....	6
3.3. HJORT.....	7
3.4. BEVER.....	7
4. SMÅVILT	7
5. ROVDYR	8
6. VILTFONDET	8
6.1. GENERELT	8
6.2. RETNINGSLINJER FOR KOMMUNALT VILTFOND - EIDSKOG KOMMUNE.....	8
6.2.1. <i>FORMÅL</i>	8
6.2.2. <i>ORGANISERING OG MYNDIGHET</i>	8
6.2.3. <i>KRITERIER FOR TILDELING</i>	9
6.2.4. <i>OM SØKNADEN</i>	9
6.2.5. <i>HVEM KAN SØKE</i>	9
6.2.6. <i>ØKONOMI</i>	9
6.2.7. <i>7. UTBETALING</i>	9
6.3. FELLINGSAVGIFT FOR ELG	9
6.4. OM SKADET VILT/FALLVILT	10
7. LITTERATUR	10

MÅL OG RETNINGSLINJER FOR VILTFORVALTNINGEN I EIDSKOG KOMMUNE

Vedtatt av Eidskog kommunestyre 19.10.2006 sak 078/06

1. HOVEDMÅL FOR VILTFORVALTNINGEN I EIDSKOG KOMMUNE

Viltressursene skal forvaltes innenfor de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter. Det er et mål å legge til rette for lokal forvaltning av viltressursene i et næringsmessig og rekreasjonsmessig perspektiv. Samtidig er det en målsetting at viltbestandene skal reguleres på et bærekraftig nivå som tar hensyn til naturgrunnet og andre samfunnsinteresser: Jaktbart vilt skal fortrinnsvis gi et høstbart overskudd av reproduksjonen samtidig som andre arter og samfunnsinteresser tilgodeses.

Utmarka skal være en kilde for næringsutvikling for rettighetshaverne, samtidig som den også skal gi allmennheten adgang til jakt, rekreasjon og annet friluftsliv.

1.1. Mål for en bærekraftig forvaltning

Forvaltningen av viltet skal legge til rette for stabile bestander på et bærekraftig nivå i forhold til naturgrunnet og mulige skader på andre interesser.

1.2. Mål for organisering av jakt

Forvaltningen av jaktbart vilt skal være bestandsrettet og i størst mulig grad basert på bestandsplaner med en varighet på fortrinnsvis 3 år for organiserte vald (jaktområder). Kommunen skal legge til rette for og stimulere til hensiktsmessig organisering mellom jaktrettshaverne. Det er et langsiktig mål at forvaltningen av jaktbart vilt samordnes innenfor valdene.

1.3. Mål for næring/rekreasjon

Forvaltningen av viltet skal gi muligheter for en næringsinntekt for rettighetshaverne og samtidig legge til rette for allmennhetens muligheter for å utøve jakt og friluftsliv.

2. LOVER OG FORSKRIFTER

Utdrag av lovverket som legger rammene for viltforvaltningen er gjengitt nedenfor. Direktoratet for naturforvaltning har i 2002 i tillegg gitt ut rundskriv/veiledere "Om kommunal viltforvaltning", "Utøvelse av jakt og fangst", "Forvaltning av hjortevilt og bever" som utdypning til viltloven og gjeldende forskrifter.

2.1. Viltloven (LOV 1981-05-29 nr.38)

§ 1. (lovens formål)

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

§2. (lovens virkeområde)

Med vilt menes i denne lov alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr. Loven gjelder også i Norges økonomiske sone.

§ 3. (fredningsprinsippet)

Alt vilt, herunder dets egg, reir og bo er fredet med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved vedtak om jaktbarhet og jakttider etter § 9 skal det særlig legges vekt på at arten produserer et høstingsverdig overskudd og at den har ressursbetydning. Det skal også legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i vedkommende område og på den skade viltet gjør. Ingen skal holde vilt i fangenskap med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Det er forbudt å fange, jage, drepe, eller skade fredet vilt. Dersom det er nødvendig for å hindre skade på person eller eiendom, er det tillatt å avlive smånagere og krypdyr. Forbudet etter § 24 og § 25 gjelder ikke slik avliving.

Ved enhver virksomhet skal det tas hensyn til viltet og dets egg, reir og bo, slik at det ikke påføres unødig lidelse og skade.

2.2. Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever (FOR 2002-03-22 nr.151)

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at forvaltningen av hjortevilt og bever ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Forvaltningen skal legge til rette for en lokal, langsiktig forvaltning med næringsmessig og rekreasjonsmessig utnytting av viltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som medfører at hjortevilt og bever ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

2.3. Forskrift om utøvelse av jakt og fangst.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at:

- a) jakt- og fangsttradisjonene føres videre gjennom høsting av viltproduksjonen til gode for landbruksnæringen og friluftslivet,
- b) jakt- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og
- c) jakt- og fangstutøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

3. FORVALTNING AV HJORTEVILT OG BEVER

3.1. Elg

- I Eidskog skal det være en produktiv og sunn elgstamme på et stabilt bærekraftig nivå som gir kilde til rekreasjon og næringsutvikling innen rammen av det naturgrunnlaget gir. Forvaltningen av elgstammen skal tilpasses slik at det tas hensyn til andre samfunnsinteresser og opprettholder det biologiske mangfoldet. Med andre samfunnsinteresser prioriteres det her i første omgang:
  - trafikkpåkjørslar
  - beiteskader på skog og åker
  - andre jaktinteresser
  - annet friluftsliv

- Beitetrykket skal vurderes for de naturlige geografiske områdene som elgen beveger seg innenfor, og skal i gjennomsnitt ikke overstige 40 % av årlig kvistproduksjon for furu. Kommunen og jaktrettshaverne skal i samarbeid sørge for tilfredsstillende dokumentasjon av beitetrykket. Vurdering av beitetrykket skal skje på grunnlag av takst (Solbraa e.l.).
- Forvaltningen av elg skal være bestandsrettet og i størst mulig grad basert på bestandsplaner med en varighet på fortrinnsvis 3 år for store og godt organiserte vald. Uttak gjennom jakt har siste 10 år vært ca. 80% av beregnet produksjon. Både jaktuttak og bestand er svært stabile i perioden: variasjon i uttaket mellom 318 og 345. Beregnet vinterbestand ca. 1600 dyr.
- Eidskog har pr. 2005 7 vald og 2 enkeltjaktlag som utgjør 681.554 daa og inkluderer betydelige arealer i Kongsvinger og Nes kommuner. Store vald med underliggende jaktfelt/jaktlag har vært hovedstrukturen siden 1990 – 95. Fra 2006 forventes det at resterende enkeltstående jaktlag inngår i større enheter. Ut over dette forventes ikke færre enheter. Valdene i kommunen samarbeider gjennom Eidskog elgforvaltningsråd.
- Det skal være et nært samarbeid med nabokommuner i elgforvaltningen. Det er etablert et fungerende samarbeid på grunneiernivå innen Elgregionråd øst sitt område som dekker vel 2.104.765 daa. i 7 kommuner.
- Valdene bør samarbeide via Elgforvaltningsrådet (evt. tilsvarende organ). Kommunen bør rådføre seg med dette organet ved tildeling av fellingstillatelser, og ved andre viktige saker innen elgforvaltningen. *(Kommentar: Elgforvaltningsrådet er i dag et godt etablert samarbeid valdene imellom. Kommunen har god kontakt med Elgforvaltningsrådet og bruker dette som et rådgivende organ.)*
- Observert ku per okse i sett-elg skal ikke overstige 1.8 for hvert enkelt vald i gjennomsnitt for planperioden. Når forholdstallet overstiger 2:1 forventes normalt redusert bedekning og produksjon.
- Minsteareal for åpning av jakt er 2000 dekar per elg jfr. "Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Hamar, Kongsvinger, Ringsaker, Løten, Stange, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Follidal og Os kommuner, Hedmark. Etter jaktåpning kan, dersom bestandsmessige forhold tilsier det, minstearealet fravikes med inntil +/- 50%.
- Vesentlig avvik fra godkjent bestandsplan kan føre til at kommunen trekker godkjenningen tilbake, eventuelt ikke godkjenner ny bestandsplan. Alternativt kan fellingskvote tildeles etter forskriftens §15 – Målrettet avskyting. Felling av dyr utover lovlig kvote ansees som overtredelse av Viltloven.
- Søknad om godkjenning av vald (også ved endring av areal) skal sendes kommunen innen 15. mai. Søknaden skal inneholde opplysninger i h.t. § 9 i "Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever":
  - Kart som tydelig viser grensene for valdet
  - Fullstendig oversikt over de eiendommer (gårds- og bruksnummer) valdet omfatter og den enkelte eiendoms størrelse innenfor valdets grenser.
  - Oppgave over tellende areal som ønskes godkjent. I tellende areal kan dyrka mark under 100 dekar med skog på alle kanter godkjennes. Tjern større enn 100 dekar godkjennes ikke som tellende areal.
  - Skriftlig samtykke fra samtlige jaktrettshavere innen valdet, eller underskrift fra lovlig valgt representant for styre i sameie, allmenning, felles viltområde eller organisert utmarkslag.

- Navn og nøyaktig postadresse for den person som er oppnevnt som valdansvarlig representant. Vedkommende skal underskrive søknaden på vegne av jaktrettshaverne.

3.1.1. Valdets ansvar

- Rapportering av bestandsdata (sett elg, fellingsrapporter, slakteveker med mer) skal skje på standard skjema eller skjema godkjent av kommunen innen 10 dager etter siste jaktdag. Elektronisk rapportering er ønskelig. Fellingsavgift betales innen forfall på tilsendt faktura.
- Utarbeide bestandsplan for elg med 3-5 års varighet; 3 år anbefales. For å bli godkjent skal bestandsplanen minimum inneholde konkret målsetting for bestandsutviklingen og plan for den årlige avskytningen i antall, fordelt på alder og kjønn. Videre bør planen ta opp:
  - Rutiner for innsamling/rapportering av bestandsdata. (Sett-elg, slakteveker, med mer.)
  - Interne regler. Blant annet varslingsplan ved feilskytinger innad i valdet.
  - Forebyggende tiltak for å hindre uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser (beiteskader på skog og åker, trafikkpåkørsler med mer.).
  - Eventuelle nedklassifiseringsregler og konsekvenser av disse.
(Kommentar: Plan for den årlige avskytningen i antall, fordelt på alder og kjønn skal gå på alder etter eventuell nedklassifisering. Derfor er det viktig at valdene tenker nøye gjennom hva de vil oppnå ved bruk av nedklassifisering og hva konsekvensene av dette kan bli. Sett-elg rapportering skal være biologisk alder.)
- Innen 1. april skal valdansvarlig melde til kommunen alle endringer som har skjedd med valdets grenser, eiendomsforhold og tellende areal i løpet av siste jaktår, *(Jfr. "Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever" kapittel 3. Krav til og godkjenning av vald.)*
- Valdet er ansvarlige for at forholdene ligger til rette for en forsvarlig kontroll av felte dyr: Det skal være mulig å sammenholde hode/kjeve og slakt. Fallplass skal være mulig å påvise.
- Kommunen gjennomfører kontroll av felt elg, jaktlag/jegere, ettersøkshunder og tilfeldig oppsyn.
- Valdene skal samarbeide med kommunen om elgbeitetaksering.

3.2. Rådyr

Det skal arbeides for at rådyrforvaltningen skal gjøres ut i fra bestandsplaner for vald på minst 10 ganger minstearealet med gode arronderingsmessige løsninger. Planen skal minimum inneholde:

- Konkrete mål for utviklingen av rådyrbestanden
- Plan for den årlige avskytningen i antall, fordelt på alder og kjønn.
- Dokumentert grunneierliste med oversikt over gårds- og bruksnumre og tellende areal. *(Jfr. "Forskrift om forvaltning av hjortevilt og bever" kapittel 3. Krav til og godkjenning av vald.)*
- Oversikt over tellende areal, jaktfelt og valdets avgrensning på kart.
- Navn og adresse for valdansvarlig.

Innen 2010 bør alle rådyrvald større enn 10 ganger minstearealet tildeles kvotefri avskyting ut fra flerårige bestandsplaner.

Minsteareal er 1000 dekar per rådyr, jfr. "Forskrift om adgang til jakt etter elg, hjort, rådyr og bever, Hamar, Kongsvinger, Ringsaker, Løten, Stange, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os kommuner, Hedmark." og skal justeres når bestandssituasjonen tilsier dette.

3.3. Hjort

Observasjoner tyder på at hjort forekommer i kommunen. Kommunen har fått innspill om at en bestand av hjort ikke er ønskelig. Spørsmålet er om hjort er i ferd med å etablere seg, hvordan arten skal forvaltes i framtida og om det bør åpnes for ordinær jakt. Temaet skal derfor drøftes videre interkommunalt i regionen.

3.4. Bever

Beverbestanden har i mer enn 30 år vært i vekst i kommunen. I dag er det bever i alle vassdrag i Eidskog kommune. Parallelt med økningen i beverstammen har også skadene på jord og skog økt. Forvaltningen av bever og tildeling av (skade-)fellingstillatelse har i stor grad vært utøvd på bakgrunn av skadeomfang og uønsket etablering av koloni.

Målsetting

1. Eidskog kommune skal bidra til at rettighetshaverne organiserer seg i vald som i størst mulig grad omfatter hele eller større deler av vassdrag, og på den måten legge til rette for en vassdragsvis forvaltning av bever.
2. Forvaltningen av bever skal som hovedregel utøves på bakgrunn av bestandsplaner. Bestandsplanene må inneholde opplysninger om aktive kolonier i valdet, samt målsetting for bestandsutviklingen og hvor i vassdraget en ønsker etablering av kolonier.
3. Det er ikke ønskelig med etablering av beverkolonier i vassdrag langs dyrka mark, og krav til skadeomfang for å få tillatelse til skadefelling settes her lavt. Ved etablering av bever i skog må det aksepteres en større grad av skade før fellingstillatelse kan påregnes, og den berørte skogens økonomiske verdi vil være viktigste vurderingskriterium.

4. SMÅVILT

Forvaltningen av småvilt er tillagt jaktrettshaverne, og kommunen har ingen konkrete forvaltningsoppgaver. Kommunen ønsker å bidra til at rettighetshaverne organiserer seg i større forvaltningsenheter som kan sikre en mer målretta forvaltning av småviltet. Dette vil føre til en bedre forvaltning av den enkelte art, mulighet for større avkastning for rettighetshaverne og bedre tilgang til jakt for allmennheten.

5. ROVDYR

Kommunen vil arbeide for en rovdyrforvaltning som legger til rette for at vi kan utnytte våre lokale ressurser i utmarka. En samlet rovdyr- og viltforvaltning må gi fortsatt mulighet for å høste av de jaktbare viltartene til beste for rettighetshaverne og kommunens innbyggere. Rovdyrforvaltningen må ikke være til hinder for at jakt- og fangsttradisjonene føres videre gjennom høsting av viltproduksjonen til gode for landbruksnæringen og friluftslivet, (*jfr. formålsparagrafen i "Forskrift om utøvelse av jakt og fangst"*).

Den gjensidige tilliten mellom rovdyrforvaltningen på den ene siden og landbruksnæringen og bygdefolk på den andre siden må gjenopprettes. Videre må storsamfunnet være villig til å betale for de vernetiltak som gjennomføres og bufenæringen må sikres forsvarlige vilkår.

Det må være lokal innflytelse i rovdyrforvaltningen ut over kun å fungere som høringsinstanser.

6. VILTFONDET

6.1. Generelt

Opprettelse og bruk av lokalt viltfond er hjemlet i "Forskrift om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort" fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 23. mai 2001 med hjemmel i lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet §§ 13, 40, 43 og 48. Eidskog kommune har vedtatt egne retningslinjer for bruk av fondet:

6.2. RETNINGSLINJER FOR KOMMUNALT VILTFOND - EIDSKOG KOMMUNE

Vedtatt av Eidskog kommunestyre 05.03.2002, sak 015/02

6.2.1. FORMÅL

Jfr. Forskrift om kommunale viltfond:

§1 Formål

Formålet med kommunalt viltfond er å skape økonomisk bakgrunn for å fremme viltforvaltningen i kommunen. Kommuner der det er adgang til jakt etter elg og/eller hjort skal etablere et kommunalt viltfond.

§2 Kommunalt viltfond. Definisjon

Med kommunalt viltfond menes et bundet driftsfond som kommunen forvalter til viltformål.

Eidskog kommunes målsetting for viltfondets funksjon:

Kommunens viltfond skal brukes til å fremme en forsvarlig og bærekraftig forvaltning av vilt innenfor kommunens ansvarsområde. For betegnelsen vilt gjelder viltlovens definisjon.

6.2.2. ORGANISERING OG MYNDIGHET

Kommunalt viltfond forvaltes av Eidskog kommune v/viltnemnda som er delegert myndighet til å avgjøre søknader om ytelser fra viltfondet. Viltnemndas avgjørelse er endelig.

6.2.3. KRITERIER FOR TILDELING

Prosjekter som knyttes til kommunens geografiske forvaltningsområde samt prosjekter av allmen viltfaglig interesse prioriteres.

Generelt ytes det inntil 50% av tiltakets/prosjektets kostnad. Som egenandel kan regnes direkte kostnader og egeninnsats.

Prosjekter kan unntaksvis tildeles høyere dekning eller fullfinansieres gjennom viltfondet: Dersom et prosjekt av viltnemnda anses som av overordnet betydning for kompetanseutvikling, kartlegging/ivaretagelse av viltarter og annen, videre utvikling av viltforvaltning på grunnplanet, kan en høyere andel innvilges.

Prosjektene forelegges komité for næring og kommunalteknikk.

Innen 3 måneder etter avsluttet prosjekt/tiltak skal det leveres prosjektrekskap.

6.2.4. OM SØKNADEN

Skal ha et definert formål innenfor rammene av forskriften.

Skal inneholde en finansieringsplan.

Skal ha en tidsramme for gjennomføring.

Frist for innlevering av søknad er 15. januar eller den dato som Glåmdal regionråd enes om.

Søknader som av særskilte grunner innkommer senere, kan behandles av viltnemnda dersom det finnes økonomisk dekning.

6.2.5. HVEM KAN SØKE

Grunneiere, grunneierorganisasjoner, forskere, forskningsinstitusjoner og andre som kan bidra til en forsvarlig og framtidsrettet forvaltning av viltet i form av kunnskap og andre relevante tiltak.

6.2.6. ØKONOMI

Viltfondets inntekter utgjøres av fellingsavgifter og inntekter fra salg av kjøtt fra skadet vilt/fallvilt.

Kommunens økonomiavdeling utfører innkreving og utbetaling for fondet samt regnskapsførsel.

Av viltfondets totale, årlige inntekter skal 40% avsettes til dekning av kostnader ved ivaretagelse av fallvilt/skadet vilt. Ubenyttede midler etter årsoppgjør kan disponeres til andre formål innenfor fondets formål.

6.2.7. UTBETALING

Utbetaling av tilskudd fra viltfondet skjer fortrinnsvis når prosjektrekskap foreligger eller det foreligger kvitteringer pålydende minst tilskuddsbeløpet.

Det kan inngås avtale om dekning av faktura direkte fra viltfondets konto.

6.3. Fellingsavgift for elg

Fellingsavgiftens størrelse følger øvre ramme som blir vedtatt hvert år i Statsbudsjettet.

6.4. Om skadet vilt/fallvilt

Hvert år skjer det et betydelig antall sammenstøt mellom vilt og bil/tog. Kommunen er som forvaltningsnivå ansvarlig for nødvendig beredskap for avliving og ettersøk av skadet vilt gjennom viltnemnda. Varsling skal skje på politiets vaktnummer 02800. I et "normalår" er det ca. 50 utrykninger. Av dette er 20 – 30 elgpåkjørsler. Av dette igjen er knapt halvparten egnet til menneskeføde etter veterinærkontroll og selges til priser og etter retningslinjer fastsatt av kommunestyret. Nyttbart fallvilt er kommunalt viltfonds eiendom mens fallvilt av fredede arter er Statens eiendom.

7. LITTERATUR

Lover og forskrifter finnes på: <http://www.lovddata.no/>

Faglig informasjon og rundskriv finnes på: <http://www.dirnat.no/>

Forskrifter:

2005	Forskrift 21. mars 2005 om registrering og merking av eldre preparater av dødt vilt.
2005	Forskrift 18. mars 2005 om forvaltning av rovvilt
2004	Forskrift 18. juni 2004 om ivaretagelse av dødt vilt
2003	Forskrift 14. mars 2003 om innfangning og innsamling av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål
2002	Forskrift 30. august 2002 om regionale rovviltnemnder
2002	Forskrift 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst
2002	Forskrift 11. februar 2002 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2002 til og med 31. mars 2007
2002	Forskrift 22. mars 2002 om forvaltning av hjortevilt og bever
2001	Forskrift 17. april 2001 om korttyper og prisrammer for fiske, småvilt - og villreinjakt i statsallmenning
2001	Forskrift 23. mai 2001 om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort
2001	Forskrift 4. mai 2001 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt
2000	Forskrift 30. juni 2000 om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe
1999	Forskrift 2. juli 1999 om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt (finnes kun i rundskriv september 2002)
1999	Forskrift 15. februar 1999 om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og om jakt på oppdrettet utsatt fugl (R 1/99 m/retningslinjer)
1997	Forskrift 1. september 1997 om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon. (6/97)
1988	Forskrift 19. april 1988 om viltforvaltning på statsgrunn (R 3/88)
1986	Forskrift 31. januar 1986 om autorisasjon av preparanter (R 8/86)
1984	Forskrift 24. oktober 1984 om gjennomføringen av bestemmelsene om sammenslåing etter viltlovens § 37 (R 16/84)
1984	Forskrift 24. oktober 1984 om gjennomføringen av bestemmelsene om sammenslåing etter viltlovens § 38 (R 15/84)

Rundskriv:

2002	Rundskriv september 2002 erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt
------	---

2002	Rundskriv september 2002 utøvelse av jakt og fangst
2002	Rundskriv juli 2002 forvaltning av hjortevilt og bever
2002	Rundskriv mars 2002 om kommunal viltforvaltning
2001	Rundskriv juni 2001 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt
1996	Viltkartverket 1996 - retningslinjer for bruk (R 3/96)
1992	Retningslinjer 3. desember 1992 for viltmyndighetenes disponering av fallvilt som viltfondets eiendom (R 3/92)
1990	Retningslinjer 5. juli 1990 om viltforvaltning på statsgrunn (R 5/90)
1983	Rundskriv 21. juli 1983 om ekstraordinær båndtvang etter viltlovens § 52 tredje ledd (R 14/83)
1983	Rundskriv 21. juli 1983 om fellingstillatelse på utsatt vilt i innhegnet område eller på øy (R 15/83)
1983	Rundskriv 21. juli 1983 om utlendingers adgang til jakt utenfor grunneiers jaktrettsområde mot hav og fjord (R 17/83)

Dette er også vilt:

Dvergmus (*Micromys Minutus*) foto: Lars Andreassen
Første gang registrert i Norge og Eidskog 2001 av Norsk Zoologisk Forening